

Naturskyddsföreningen
Nacka

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
KFKS 2016/888
Planenheten
Nacka kommun
131 81 Nacka

2021-10-26

Yttrande över granskningsförslag till detaljplan för Järla stationsområde norr Sicklaön 361:1 och del av Sicklaön 40:11 samt del av Sicklaön133:1 på Sicklaön, Nacka kommun.

Naturskyddsföreningen i Nacka (nedan föreningen) har tagit del av granskningshandlingarna för förslag till detaljplan för Järla stationsområde norr och vill lämna följande synpunkter.

Hänsyn till naturvärden samt kompensationsåtgärder

En Naturvärdesinventering (NVI) har tagits fram till granskningskedet. Föreningen anser att det är bra att en NVI gjorts och att det alltid bör göras i planarbetet där det är aktuellt men att det borde göras så tidigt som möjligt i planprocessen. Detta för att resultatet av NVI:n ska kunna vägas in tidigt i planarbetet.

Föreningen hade synpunkter på att de skyddsvärda ekarna längs med Kyrkstigen skulle bli alltför skuggade av den föreslagna bebyggelsen. I granskningsförslaget har hushöjderna sänkts och det man föreslår en mer uppbruten byggnadsvolym. Det innebär fortfarande att ekarna skuggas mer än idag men det är en förbättring jämfört med samrådsförslaget.

I föreningens samrådsyttrande föreslog vi att träd som tas ner kan användas som faunadepåer i naturreservaten eller andra naturområden för att förstärka värdena på dessa platser. Att just detta nu finns med i planarbetet och ska skrivas in i exploateringsavtalet är också det en förbättring jämfört med samrådsförslaget.

Det är även en förbättring att Kyrkstigen flyttas norrut vilket kan minska belastningen på ekarnas rötter.

Men trots dessa förändringar i planförslaget blir konsekvenserna för naturvärden och biologisk mångfald totalt sett negativa. Ett naturområde som klassats som högt naturvärde försvinner helt. Byggandet av Nacka stad kommer att få negativa konsekvenser för naturvärdena på Sicklaön generellt och det är viktigt att i planeringen ha en idé om vilka naturområden som är viktigast att bevara. De åtgärder som föreslås i planen kan mildra de negativa effekterna men inte fullt ut kompensera för dem. Att förstärka de ekologiska värdena

i naturreservaten och andra naturområden är ett sätt att i någon mån kompensera för Nacka stads negativa ekologiska effekter.

Med hänsyn till ovanstående vill vi att planförslaget omarbetas med inriktning på att minska volymerna så att åtminstone en del av naturområdet kan bevaras och ytterligare sänka hushöjderna längs med Kyrkstigen.

Rekreation

I planbeskrivningen hänvisar man till Ryssbergen för natur och friluftsliv.

Vi vill påpeka att den mest lättillgängliga delen av Ryssbergen till stor del kommer att bebyggas enligt kommunens planer. Den lilla del av mer tillgänglig natur i Ryssbergen som blir kvar kommer att ligga i direkt anslutning till bebyggelse och bli utsatt för ett mycket stort tryck och slitage. Planen klarar inte att tillgodose möjligheter för rekreation och lek inom 300 meters avstånd.

I miljöredovisningen påtalas också att det finns en brist på tillgängliga rekreationsytor i området. Detta är problematiskt av flera skäl. Närheten till naturområden är en viktig folkhälsofråga då naturvistelser främjar både den fysiska och psykiska hälsan. Att vara ute i naturen kan till exempel medföra minskad stress, stärkt kognitiv förmåga och förbättrad psykisk hälsa. Det främjar också fysisk aktivitet och kan underlätta för sociala kontakter, www.folkhalsomyndigheten.se.

Detta är ytterligare en anledning till att försöka behålla så mycket grönområden som möjligt när Nacka stad ska byggas. Slitaget på de områden som blir kvar kommer att öka vilket i sin tur försämrar områdenas värde för rekreation.

Vi menar att planförslaget bör omarbetas ytterligare med inriktning på sänkta volymer så att åtminstone en del av naturområdet kan bevaras.

Dagvatten

I samrådsförslaget var det osäkert om reningsåtgärderna inom planområdet skulle klara icke försämrings kravet för Järlasjön angående miljö kvalitetsnormerna för vatten.

Men i granskningsförslaget ska dagvattnet kunna renas förutsatt att de åtgärder som föreslås i dagvattenutredningen genomförs. Det är förstås positivt men det är av största vikt att dessa frågor följs upp under det fortsatta planarbetet och under byggprocessen för att säkerställa att de genomförs.

Parkering

Vi har i samrådsredogörelsen sett att planen har fått kritik för att ha ett för lågt parkeringstal. Föreningen vill därför framföra att vi helt stödjer planförslaget i detta avseende och menar dessutom att p-talet borde sättas till 0. Det är bra att föreslagna mobilitetsåtgärder säkras genom exploateringsavtalet samt kontrolleras i bygglovsskedet.

Det är av stor vikt att samtliga detaljplaner i Nacka stad planeras med så lågt p-tal som möjligt eftersom det är ett sätt att på sikt minska biltrafiken. Vägtrafiken är vår största

utmaning när det gäller att minska koldioxidutsläppen till nivåer som gör att vi uppfyller Parisavtalet och de nationella såväl som lokala klimatmålen.

Det är också något som inte kan göras enbart genom byte av drivmedel till bilarna utan det behövs en minskning av trafikarbetet. Biltrafik är dessutom oerhört ytkrävande och medför andra negativa konsekvenser för miljön.

I planarbetet tillämpas kommunens parkeringsstrategi från 2016 med flexibla parkeringstal. Vi ser den nya parkeringsstrategin som ett steg i rätt riktning utifrån det nödvändiga behovet av att minska biltrafiken.

Att succesivt minska på biltrafikens utrymme är ett effektivt sätt att på sikt minska trafiken. Att enbart utöka utbudet av alternativ till bilen, t.ex genom att bygga ut kollektivtrafiken, räcker inte för att minska trafiken i tillräcklig omfattning utan bilens konkurrenskraft måste minskas för att uppnå resultat. Det räcker alltså inte med att vänta på att tunnelbanan ska komma på plats. Ytor för bilen måste minimeras när Nacka stad byggs. Nu finns chansen att bygga framtidens stad och släppa bilnormen i planeringen. Nacka kommun är på rätt spår med parkeringsstrategin men den behöver skärpas. I ett så centralt läge som denna plan har bör bilparkeringstalet sättas till noll.

Enligt rapporten *Att styra mot minskad bilparkering - om Plan- och bygglagen, p-tal och mobilitetsåtgärder*, IVL Svenska Miljöinstitutet AB, Rapportnummer C 554 har områden med bilfritt boende testats i flera andra kommuner. Som exempel kan nämnas BRF Viva i Göteborg och kv Klippern 4, Malmö, som båda har p-tal noll.

I rapporten omnämns också att tidiga utvärderingar visar att de boende i hög grad bytt resmönster till cykel och kollektivtrafik i ett område (Bostadshuset Klippern 4 i Västra Hamnen i Malmö) med p-tal 0. Sex av tio boende har använt bilpoolen och åtta av tio anser att bilpoolen är viktig för en vardag utan bil.

I rapporten föreslås också att mobilitetsinsatser riktas till boende i kringliggande fastigheter som ett sätt att minska oron för att p-tal 0 i ett område skulle inverka negativt på omkringliggande områden. Även om det ligger utanför denna detaljplan vill vi uppmana Nacka kommun att tillsammans med andra aktörer genomföra mobilitetsinsatser även i kringliggande områden.

Ronny Fors

Hanna Nilsson

Ordförande

Vice ordförande

Naturskyddsföreningen i Nacka